18005139

Provincie Zeeland

Gedeputeerde Staten

de voorzitter van de Provinciale Staten
p/a Statengriffie

Onderwerp	**kenmerk**	**behandeld door**	**verzonden**
Provinciale opcenten in relatie tot commissie Jansen	18005867	R. Klaassen +31 118 631387	- 1 MAART 2018

Middelburg, 28 februari 2018

Geachte voorzitter,

Hierbij bieden wij u aan het Statenvoorstel Provinciale opcenten in relatie tot de commissie Jansen. Ik stel u voor deze te behandelen in de commissie Bestuur van 16 maart 2018 en vervolgens in de vergadering van de Provinciale Staten van 6 april 2018.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Bijlagen: 2.

PROVINCIE ZEELAND
AFD SG
pb - sta
- 1 MAART 2018
DOC.NR.
ZAAK NR.
CLASS.

Provinciehuis Abdij 6 4331 BK Middelburg
Postbus 6001 4330 LA Middelburg
0118 - 63 10 11 www.zeeland.nl
KvK 20168636 IBAN NL08 BNGH 0285010557

Provinciale Staten

Financiële consequenties externe inhuur:
Kostensoort:
Bedrag: € 0,00
Financiële consequenties opdracht / uitbesteding:
Kostensoort:
Bedrag: € 0,00

Gedeputeerde belast met behandeling: drs. J. de Bat en

Vergadering PS: 6 april 2018
Nr:
Agenda nr:
Vergadering GS: 27 februari 2018
Nr: 18004781

Onderwerp: Provinciale opcenten in relatie tot commissie Jansen

VOORSTEL

Aan de Provinciale Staten van Zeeland

Samenvatting:
In uw commissie Bestuur van 16 februari heeft u op basis van de brief “Uitkomsten advies commissie Jansen” de mogelijkheden besproken om de inkomsten voor Zeeland te verhogen met in totaal € 10 miljoen per jaar over drie jaar.
Door deze extra inkomsten te genereren levert Zeeland zelf een bijdrage aan de oplossing van de eigen financiële problematiek, die is ontstaan door een weeffout in de verdeling van het provinciefonds. Op basis van het rapport van de commissie Jansen, maakt dit een beroep op een bijdrage van de overige provincies mogelijk van in totaal € 20 miljoen.
Gehoord de beraadslaging in uw commissievergadering wordt voorgesteld het tarief te verhogen met 6,8 opcenten tot een tarief van 89,1. Dit tarief gaat in vanaf 2019 en geldt voor 3 jaar.

Wat willen we bereiken?
Op het terrein van haar kerntaken, bijvoorbeeld op de terreinen van infrastructuur en natuurontwikkeling loopt Zeeland op termijn risico’s. Ook de financiële positie van de Provincie Zeeland is kwetsbaar. Met dit voorstel willen we bereiken dat de inkomsten van de Provincie weer op een adequaat niveau komen om vervolgens op basis van de voorjaarsnota en de begroting 2019 besluiten te kunnen voorleggen over de bijbehorende verhoging van de uitgaven.

Waaraan kunnen we zien of alles bereikt is?
Zeeland kan met behulp van de bijdragen uit de verhoging van het opcententarief en de bijdragen van de overige provincies haar structurele budgetten repareren en komen tot een versterking van de financiële positie.

Wat doen we daarvoor?
De commissie Jansen signaleert in het rapport ‘Financiële problematiek provincie Zeeland’ dat sprake is van een weeffout in de zogenaamde OEM in de uitkering van het Provinciefonds. De commissie adviseert de provincies deze weeffout te herstellen. In haar advies stelt de commissie voor dat de andere provincies voor de jaren 2018 – 2020 hierin € 20 mln. bijdragen. Zeeland dient daarop zelf de resterende € 10 mln. op te lossen, door de eigen inkomsten ook aantoonbaar te verhogen. De commissie hanteert een tijdvenster van 3 jaar, namelijk de periode 2018-2020, waarin Zeeland de eigen inkomsten verhoogt en de andere provincies Zeeland tegemoetkomen.
Bij de voorbereiding van dit statenvoorstel zijn verschillende opties overwogen om de eigen inkomsten met € 10 mln. te vergroten. Gezien het advies van de commissie Jansen en de

statenstukken

verwachtingen van andere provincies stellen we voor de extra inkomsten geheel te dekken uit een tijdelijke verhoging van de opcenten. Het niveau van de opcenten stijgt hiermee van 102% naar 110% van het landelijk gemiddelde en behoort daarmee tot de provincies met het hoogste opcenten tarief.

De verhoging van de opcenten kan niet eerder dan in 2019 ingaan. Uitgaande van de termijn van 3 jaar, waarvan in de voorstellen van commissie Jansen sprake is, geldt de verhoging dan voor de periode 2019-2021.
De extra inkomsten als gevolg van de opcenten willen we specifiek aanwenden voor de kosten van asset-management om daarmee het onderhoud aan de provinciale infrastructuur te verbeteren. Daardoor bereiken we dat de extra belasting voor de automobilist ook doorwerkt naar een extra inzet voor beheer en onderhoud van de provinciale infrastructuur.

Wat zijn de klimaateffecten?
Zware auto's worden in de voorstellen meer belast dan lichte auto's. Lichte auto's belasten het milieu minder.

Wat mag het kosten?
Om een inschatting te maken van de benodigde stijging van het aantal opcenten kan het best gekeken worden naar de meest recente realisatiecijfers over 2017. Over 2017 bedroeg de inkomst uit opcenten € 40,3 mln. Het tarief van de opcenten over 2017 was 82,3. Dit betekent dat de inkomst per opcent over 2017 € 0,49 mln. bedraagt. Om € 3,33 (€ 10,0 miljoen/3 jaar) aan extra inkomsten uit de opcenten stijging te realiseren moet het aantal opcenten stijgen met 6,8.

Deze verhoging betekent voor de individuele automobilist een gemiddelde stijging van ongeveer € 15 op jaarbasis. De stijging is afhankelijk van de gewichtsklasse van het voertuig en rekenen met een gemiddeld gewicht is daardoor lastig. Het gemiddelde gewicht van de "Zeeuwse" auto ligt rond de 1100 kg.

Als bijlage hebben we onze brief van 6 februari inzake de uitkomsten van het advies Jansen bijgevoegd.

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig bijgevoegd ontwerpbesluit.

Gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris.

Ontwerp-besluit

De staten der provincie Zeeland,
gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 27 februari 2018, nr. 18004781;

besluiten:

Het tarief van de Provinciale opcenten voor de periode van 2019 tot en met 2021 te verhogen met 6,8 opcenten tot 89,1 opcenten.

Provincie Zeeland

Gedeputeerde Staten

Provinciale Staten van de Provincie Zeeland
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG

onderwerp	**kenmerk**	**behandeld door**	**verzonden**
Uitkomsten advies commissie Jansen	18003337	drs. J.J.P. Verhage RA +31 118 631085	0 8 FEB. 2018

Middelburg, 6 februari 2018

Geachte voorzitter,

Onlangs hebben wij u geïnformeerd over de adviesrapportage 'Financiële problematiek Provincie Zeeland' van de tijdelijke Commissie Jansen in opdracht van het IPO. In dit advies doet de commissie zwaarwegende aanbevelingen aan de Provincies om verdeling van het provinciefonds - in afwachting van herziening van de verdeelmaatstaven - aan te passen in verband met het wegvallen van dividenduitkeringen aan de Provincie Zeeland uit energiebedrijven.

We zijn verheugd dat de commissie erkent dat sprake is van een weeffout in de zogenaamde OEM en dat zij het IPO adviseert deze te herstellen. In haar advies tot herstel stelt de commissie voor dat de andere provincies voor de jaren 2018 – 2020 hierin € 20 mln. bijdragen. Zeeland dient daarop de resterende € 10 mln. zelf op te lossen, door de eigen inkomsten ook aantoonbaar te verhogen. Met name in de belastingcapaciteit (MRB) ziet de commissie daar mogelijkheden toe. De opvolging van dit advies betekent dat Zeeland weer in staat zal zijn om de kerntaken op een acceptabel niveau uit te voeren. Wij zullen daarom aan u voorstellen om ons deel van het advies onverkort in te vullen.

De commissie erkent dat Zeeland zich al grote inspanningen heeft getroost om haar begroting op orde te brengen. Bij de zero-based heroverweging is ca. € 25 mln. aan structurele budgetten jaarlijks ingeleverd en zijn hoge kosten gemaakt voor Thermphos. De commissie neemt de conclusies van de toezichthouder BZK over, die de financiële positie kenschetst als relatief ongunstig in vergelijking met de andere provincies. De algemene reserve is op dit moment zeer laag (€ 3 mln.), de schuldquote is relatief hoog en de solvabiliteit laag. De vrije ruimte in de meerjarenbegroting is op korte termijn zeer beperkt en benodigd voor aanvulling van het weerstandsvermogen.

Zeeland heeft geen mogelijkheden om deze problematiek zelfstandig op te lossen. Verdere bezuinigingen leiden er alleen maar toe dat de uitvoering van de kerntaken door Zeeland – op dit moment onder het vereiste minimum niveau - nog verder terugvalt en is daarom geen begaanbare weg. De voorgestelde oplossingsrichting van de commissie is daarmee een noodzakelijke stap om deze structurele budgetten te repareren, maar ook om daarmee tot een versterking van de financiële positie van de provincie Zeeland te komen. De uitoefening van deze kerntaken kan daarmee weer op het minimaal acceptabele niveau gebracht worden.

Het IPO-bestuur heeft in haar vergadering van 25 januari jl. unaniem ingestemd met de voorgestelde oplossing van de commissie Jansen die zich richt op een tijdelijke – drie jaar durende – bijdrage aan Zeeland door de elf overige provincies en een eigen bijdrage van Zeeland. In die vergadering hebben wij het voornemen kenbaar gemaakt om de motorrijtuigenbelasting te verhogen. De provincies hebben aangegeven dat dat voor hen ook een harde voorwaarde is om in te stemmen met hun financiële bijdrage.

Zoals de commissie in haar rapport ook aangeeft, is Zeeland in de combinatie van toltarieven voor de Westerscheldetunnel en de MRB koploper qua mobiliteitskosten. Verhoging van de MRB, die al eerder deze collegeperiode heeft plaatsgevonden, is daarmee voor de inwoners van Zeeland pijnlijk. Tegelijkertijd begrijpen wij de gevoeligheid in andere provincies om bij te dragen aan Zeeland op het moment dat de MRB in de eigen provincie hoger ligt. Gemeenten die via artikel 12 van de gemeentewet een beroep doen op financiële hulp moeten veelal ook hun eigen belastingen maximaal verhogen. Aangezien uit ons assetmanagement blijkt dat de komende jaren een bedrag van eveneens ongeveer € 10 miljoen noodzakelijk zal zijn om het wegenonderhoud op het gewenste niveau te brengen, willen wij de opbrengsten van deze maatregel dan ook met name op het assetmanagement inzetten, en zo een directe relatie leggen tussen het ophogen van de MRB en de kwaliteit van de infrastructuur in Zeeland.

Wij zullen voor uw vergadering van 6 april 2018 een Statenvoorstel voorbereiden met daarin het besluit om de eigen inkomsten te verhogen met een bedrag van € 10 miljoen, met name vanuit de MRB. Dit komt voor de automobilist gemiddeld neer op € 15 per jaar voor een periode van 3 jaar. Samen met de bijdragen van andere provincies zijn wij dan in staat om onze kerntaken weer op een minimaal benodigd niveau uit te voeren en mogelijk de reservepositie enigszins te versterken.

De commissie hanteert een tijdvenster van 3 jaar, namelijk de periode 2018-2020, waarin Zeeland de eigen inkomsten verhoogt en de andere provincies Zeeland tegemoetkomen. Een eerste stap, na het verschijnen van het advies van de commissie, hebben wij al gezet door via de legesverordening de eigen inkomsten per 1 juli 2018 te verhogen.

De verhoging van de MRB kan niet eerder dan in 2019 ingaan. Uitgaande van de termijn van 3 jaar, waarvan in de voorstellen sprake is, kan de ophoging niet sneller plaatsvinden dan in de periode 2019-2021. Aangezien de legesinkomsten tot en met 2021 naar verwachting € 1 miljoen bedragen, dient in die periode tot 2021 nog € 9 miljoen vanuit de ophoging van de MRB te komen.

Wij hebben een model overwogen om – vanuit het perspectief van de Zeeuwse inwoners – voor te stellen om de ophoging van de MRB over een langere periode uit te smeren. Tegelijkertijd zouden we daarmee wel verder af komen te staan van het advies van de commissie Jansen. Gelet op de uitkomsten van de bespreking over het advies in het IPO-Bestuur, achten wij dat niet wenselijk.

Voor de invulling van ons voorstel aan uw Staten inzake de ophoging van de MRB staan wat ons betreft twee modellen open: of de bijdrage gelijk verdelen over drie jaren, of een gefaseerde invoering, waarbij de opcenten in de periode 2019 – 2021 gefaseerd stijgen en daarmee per saldo gelijk zijn aan het niveau in het eerste model. Vooralsnog gaat onze voorkeur uit naar het eerste model.

In de commissie Bestuur van 16 februari kunt u desgewenst uw opvattingen over deze modellen aan ons meegeven, die wij dan zullen verwerken in een statenvoorstel voor uw vergadering van 6 april 2018. Daarmee hebben de andere provincies ruim voor de behandeling van hun voorjaarsnota's de zekerheid dat Zeeland zijn deel van de afspraken heeft ingevuld.

In de voorjaarsnota 2018 zullen wij de toedeling van de bijdragen van de andere provincies aan bestedingsdoelen nader uitwerken.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten van Zeeland,
namens dezen,

de Commissaris van de Koning,

drs. J.M.M. Polman

de secretaris,
voor deze,

L.M.L.M. Prevaes